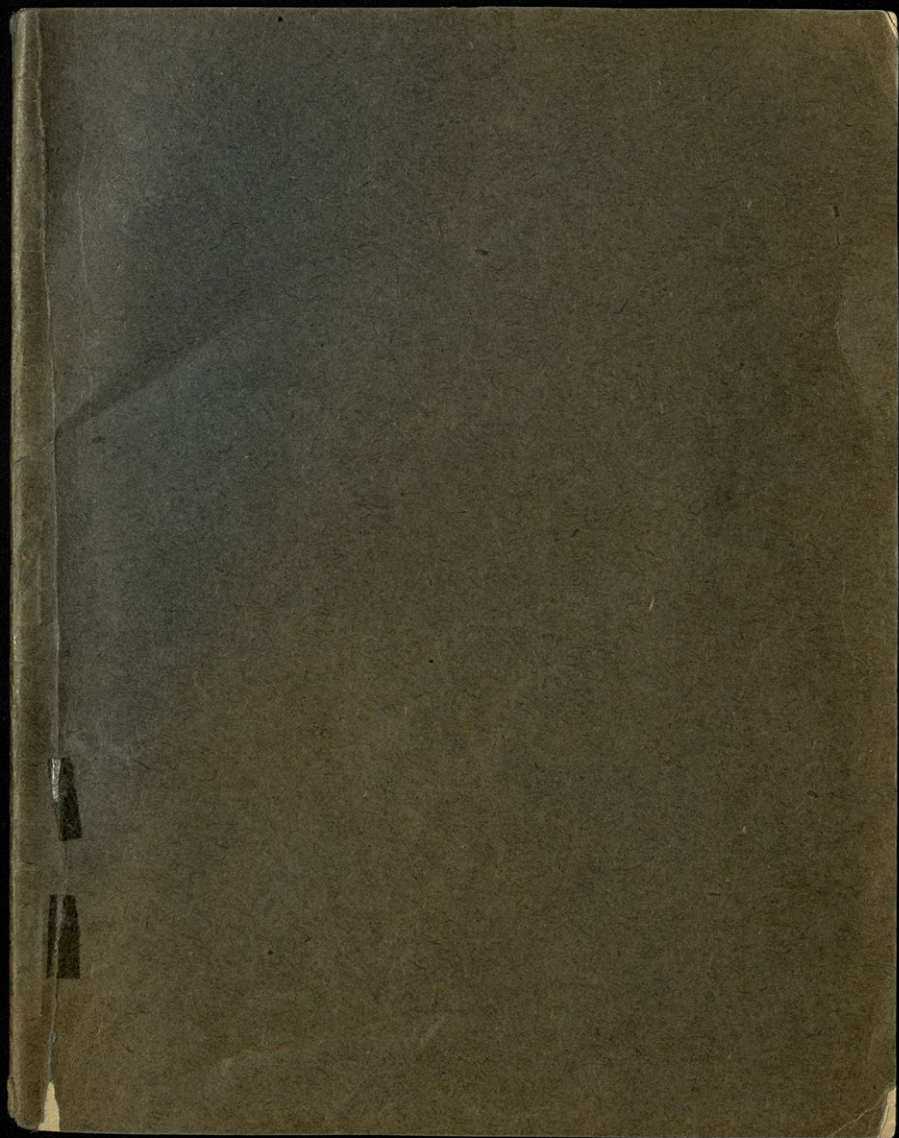
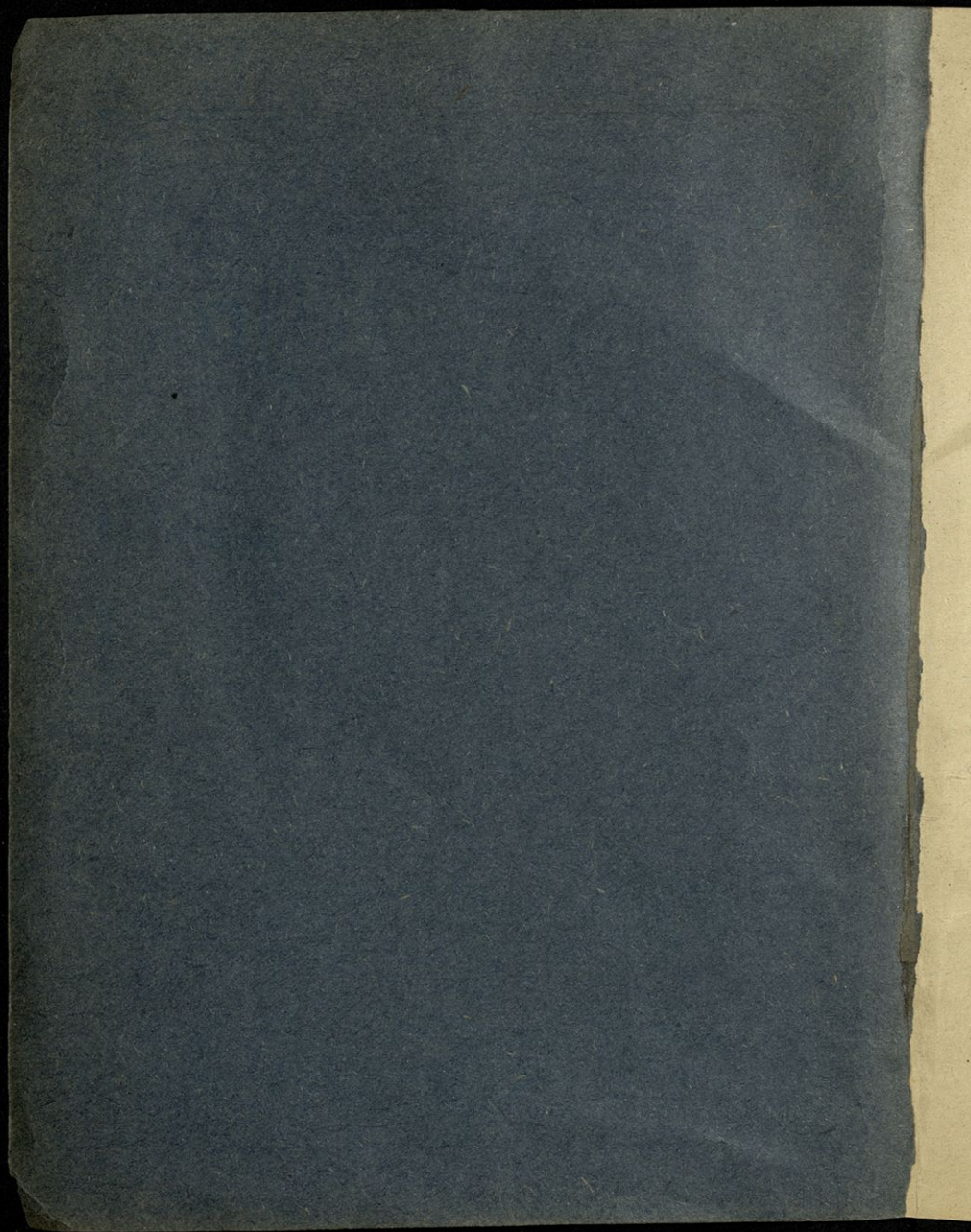

161

Cinkografija

ali

nauk o pomnoževanju autografij s pomočjo
cinka.

Sestavil in tiskal
P. Jeronim Knoblehar.
franciškan.

Ramnik 1902.

GS 4J8518

2019 21309

Kazalo.

	stran
§ 1. Avtografski tisk	1.
2. Avtografsko črnilo	1.
3. Kako se piše stem črnilom	2.
4. Cinkova plošča, nje priprava	3.
5. Kako se prenese avtografija s papirja na cinkovo ploščo	4.
6. Kako se spravi papir z nje	7.
7. Poprava napak v avtografiji na plošči	8.
8. Licinek avtografskega črnila na cink	8.
9. Način pomnorenja	9.
10. Tiskarska barva, kamen	10.
11. Tiskarski valjar	11.
12. Počernenje avtografije na plošči	12.
13. Prvi odtisk, napake	15.
14. Plošča, preparirana s salpetrovo kislino	18.
15. Inaženje plošče po tisku	20.
Pomožne knjige	20.

1

Navodilo k pomnoževanju avtografijski, ali nauk o cinkografiji.

§ 1.

Avtografski tisek.

Avtografski tisek imenujemo prenos pisave ali risarije (avtografijske) na cinkovo ploščo s pomočjo dovolj močnega pritiska ter njeno nadaljno pomnoževanje, (kopiranje). Pritisek nam daje stroj, obstoječ iz dveh železnih, 50 cm dolgih, 5 cm, oziroma 8 cm v premeru debelih, drug vrh drugega tekočih valjarjev, ki ju je s primernim vijakom mogoče zblížati ali oddaljiti, kakor, sen pač bode pritisek, močnejši ali slabši. Zgornji šibkejši valjar mora imeti eno os 8-10 cm daljšo, kakor drugo, da je mogoče nanyò priterditi vreteno (kurbel), 40 cm dolgo s primernim, do 30 cm dolgim ročajem.

§ 2.

Za pisavo ali risarijo (avtografijsko) se rabi poseben črnilo (tinta), avtografsko črnilo

imenovano, ki sedoji iz loja, voska, mila, saj, smole in vode. Dobi se pod imenom „intensiv-schwarze Autographie-Finte von A. Schilder“, pri Alojziju Gleichentheilu na Dunaju, Prina Carlsgasse, 18; $\frac{1}{4}$ litra 4 krone. Dobra je tudi rjavno-erdeča „autographische Tusche, Dorner chem. Fabrik, Wien,“, ali naslednja, iste barve „Leonhardi, autographische Finte, Bodenbach op Elbe, Tintenfabrik; obe sta, pa dražje, kot prva, in pisava s poslednjo rabljiva za odtisek še-le čez nekaj dni.

§ 3.

Piše ali riše se na navaden, tenek, koli, ker mogoče gladek papir in sicer z vsakim peresom, da le še ni bilo rabljeno z drugim črnilom. Pri pisanju ali risanju z arto, grafiško tinto ji treba pred vsem paziti na to, da so poteze radosti siti; ni pa treba, da bi morale biti debelo-siroke, ker se tudi naj, finejše črte dajo odtisniti, da so le prište iz črnilapolnega, ne pa skoraj praznega peresa. Meji pisanjem je dobro imeti pod roko podlago čistega papirja, da ne razmaže, mo s potno ali mašno roko avtografije, ali le tudi papirja, na katerega pišemo, ker

maslni madeži ne sprejmejo avtografskega črnila in se poznajo tudi porneje na cinkovi plošči. Avtografije se ne sme prijemati s persti iz istega vzroka. Pomote se ne dajo kakor svinčnikove radirati, ampak jih je treba izrezati, pomankljivosti nadomestiti na pripravnem kosčeku papirja in tega nalepiti z gumijem na svoje mesto.

Avtografijo pred rabo spravimo na sušen kraj, najbolje mej polo čistega papirja, nanjo pa ne nalagajmo ničesar, da se nam pisava ne sprime z njim.

§ 4.

Za pronos in pomnoževanje avtografije se rabi cinkova, 2—4 mm močna, povsod enako debela plošča, ki bodi 2—3 cm večja, kakor je papir, pol ali cela pola. Polirana bodi stran, ki ji lice "pravimo". Pri vlivanju cinkovih plošč je namreč zgornja stran boljša, bolj čistejša in gladkejša, kakor spodnja. Polira se stem, da jo dobro, na vse strani enako, morno odergnemo s "smigelpapirjem", najprej debele, potem pa vedno fineje vrste, slednjiš očistimo z "Wienerhalk"-om in rodo ter dobro obrišemo s čisto, nemastno cunj.

Kako se pronese avtografija s papirja
na cinkovo ploščo.

§ 5.

Avtografijo pazljivo položimo v navadno,
postano in čisto vodo, pa tako, da papirja
pri tem ne zmečkamo ali stergamo.

Mej nama kanjem avtografije je treba
cinkovo ploščo segreti na soncu, na peči ali
nad spiritom, toliko, da je precej gorka,
vendar pa ne vroča; (če jo grejemo nad spiritom,
priti sme nad plamen le nepolirana stran.)

Pripravljena morata biti že prej dva,
2-4 mm debela kosa klejnega papirja
(pappendeckel) ploščine velikosti, do 2 cm
širokosti ob robu in polovico debelosti pore-
zana; potrebno je to, ker sicer valjarja
ne zgrabita sama plošče.

Ko je plošča segreta, vramemo avtografijo
iz vode, jo toliko posušimo mej pivnim papir-
jem, da je mokrotna, ne da bi voda naravnost
se poznala na njej, potem jo primemo za
spodnji levi in zgornji desni vogelj ter pazljivo
položimo na ploščo; varovati se je treba
premikanja avtografije po plošči, ker se tinta
vsled gorkote plošče omekša in lahko razmaže.

5
Akro je artografija stareja kot teden dni,
ne zadostuje samo namakanje v navadni vodi:
črnilo je namreč postalo preterdo, prekerhito
in bi le deloma šlo s papirja na ploščo.
Treba je tako staro artografijo drugače omek-
čati: namreč na dovolj veliko desko polo-
žimo nekoliko večji kos čistega papirja,
kakor je oni artografije; to denemo spisavo
navzdol in z nepopisanim njenim herbtom
navzgor na desko ter oba papirja nanjo pri-
terdimo z iglami. Potem vlijemo v majhno
čisto stekleno ali porcelanasto posodo 3 dele
vode in en del salpetrove kisline (tudi Scheide-
wasser imenovane). S to mešanico polijemo
artografijo, napeto na desko, jo enakomer-
no sperstom, še boljše z mokro čunjico, razdeli-
mo po papirju, pazimo pa pri tem, da nam
mešanica ne zaide pod artografijo; salpetro-
va kislina namreč bi razjedla pisavo in
jo pokvarila. Pet minut ali kaj pustimo,
da se kislina vje v papir in stem uniči klej,
ki jo v njem in ki vleče pisavo na se.
Ko se pokazajo vse črte, tudi najtanjše na
herbtu, je to znamenje, da je kislina storila
svojo nalogo. Nato vramemo desko v roke,

6 in deržajo jo projev vlijemo na avtografijo
pri litov vode, poberemo igle proč in denemo
avtografijo 2-3 krat v zaporedoma čisto vodo,
da jo rešimo vse salpetrove kisline.

Nakro avtografijo osušimo med prižnim papir,
jem in jo položimo na gorke ploščo, kakor je
bilo že rečeno.

Avtografijo na plošči sedaj pokrijemo s 3-4
listi čistega papirja iste velikosti, to vse skupaj
položimo med oba kosu klejnega papirja (pappe)
in pri tem pazimo, da se nam kaj ne premakne.

Ka-to vtaknemo celo reč med valjarja in ji
z vijakom toliko zblizamo, da dobimo srednje-
močni pritisk, ki ga z vretenom sicer z eno roko
ne, z obema pa ne preteško premagamo. Sedaj
zavrtimo vreteno ne prepočasi, pa tudi ne
naglo, enakomerno tolikokrat, da gre plošča
od enega konca do drugega 4-5 krat, ne da bi
jo pri tem ven vneli iz med valjarjev; če bi
nam ven ušla in bi jo hoteli naraj spraviti, pa
bi ne odvili vijaka precej zelo, je nevarnost,
da se avtografija premakne in pokvari.

Ko smo ploščo prevorili 4-5 krat med valjar,
jema, jo vramemo iz stroja, parljivo vakeri,
jemo zgornji klejni kos (ali papenšček) in

koše čistega papirja posamezno, počasi odlaševino
od avtografije. Ako se je spodnji & njo sprjel,
ga odmočimo v vodo.

Potem namočimo čisto gobo v čisti vodi in njo
na lahko potegnemo na vse strani po avtografiji,
da jo nekoliko moka, veni pa ne tako, da
bi stala voda po njej; denemo koše čistega
papirja nazaj na njo, pokrijemo vse s papen,
dekelnom in zopet otaknemo mej valjarja; ju
močnejše privijemo in ponovimo, kar je bilo
prej receno. — Nato zopet namočimo avtogra-
fijo in jo s največim pritiskom, kar moremo
izmagati, ne da bi pri tem pokončali stroj,
spravimo tretjic 4-5 krat skori valjarja.

§ 6

Pisava je sedaj vtisnjena v cink, treba jo
le še rešiti jo papirja, na katerega je bila
spisana.

Potem ko smo pobrali, kakor zgoraj, papen,
dekel in koše čistega papirja s plošče, vlijemo
čisto vodo na njo, ali pa ploščo kar denemo v
posodo & čisto vodo, da se papir odmoči; ko
vidimo, da dela gube, ga pagljivo primemo
za en vogelj in ga odlaševino od plošče; če
se nam pod rokama sterga, to nič ne de:

z motro, pa čisto, vsega peska osnaženo gobo, ploščo smijemo in spravino radnje papiine ostanki & nje. Ploščo potem precej posušimo mej pivnim papirjem, kar bi nam sicer čez nekaj časa lahko oksidirala in nam pokvarila avtografijo.

§ 7.

Pisava ali risarija je sedaj na cinkovi plošči. Napake, ki bi znale biti v njej, lahko popravimo, namreč da to, kar bi bilo odveč, otergamo z nožem ali pa s čitalom, ki ga okoli rabijo, ko se na tablicah uče delati prve črke.

Torej je na to mesto na plošči, kar bi manjkalo, da se pa tudi; treba je prej ploščo, potem ko smo avtografijo že odlišnili nanjo, enakomerno politi z vodo, ki smo ji na 100 delov primešali 1 del (1:100) salpetrove kisline; $\frac{1}{4}$ ali $\frac{1}{2}$ minute pustimo, da ta voda deluje na ploščo, potem pa jo splaknemo v čisti vodi in posušimo v pivnem papirju, ter nekaj časa pustimo na zraku, da se plošča popolnoma posuši. Na tako pripravljeno ploščo se da sedaj pisati ali risati, kar se hoče, ne da bi se černo razleklo.

§ 8.

Avtografija je sedaj na plošči. Mej cinkom in avtografiškim črnilom se sedaj verši kemiški

proces, črnilo namreč pretvarja cink v olco⁹ margarini-cinkov oksid, ki ga čez nekaj ur lahko vidimo na plošči, če s kapljico terpentinskega olja zmijemo črnilo z nje. In ta cinkov oksid je relevanten faktor pri nadaljnjem pomnoževanju. Več ko je imel časa, razvijati se, temenjša je podoba na plošči. Zato ni dobro, precej začeti z nadaljnjim razvijanjem podobe, ampak boljše je, nekoliko ur počakati.

Ako pa v teku enega ali dveh dni ne moremo začeti z prvim tiskanjem ali pomnoževanjem avtografijske, tedaj je treba, da jo pokrijemo s plastjo arabskega gumija, ki smo ga v vodi raztopili in razredčili v toliko, da ima gostoto mleka: s tem gumijem namazemo s pomočjo gobice celo ploščo in pustimo, da se posuši na zraku, (ne na soncu, peči, kjer bi se gumi odluščil in potegnil seboj kosce avtografijske).

§ 9.

Pomnoževanje avtografijske.

Najnatancneje delo se začne sedaj, ko nam je treba ploščo z avtografijsko pripraviti neposredno za tisk. Najbolja nevarljivost zadustuje, da se nam podoba zamaze in pokvari.

Avtografsko in ploščo na vse strani skrbno

prevlečemo s pomočjo čiste, preska proste gube
z raztopljenim arabškim gumijsm mlečne gostote,
ki smo mu pridejali nekoliko fosforove kisline
(na eno navadno žlico gumija 3-4 kapljice kisline).

Ta kislina se dobi po lekarnah prav po ceni.

Gumijs arab. mora biti čist, precejen skozi
snažno cunjо in dobro črnašen v steklenici,
da se ne skisa. pokvarjen namreč ni več
za rabo in bi bil kriv neštivilnih madežev
na plošči. - Če smo že prej prevlekli ploščo
z gumijsm, da bi jo obvarovali oksidiranja,
zmijemo sedaj stari gumijs čist vodo proč
in ploščo na novo namažemo z gumijsm in
fosforovo kislino, kater je bilo ravno kar rečeno.

Tako namažano ploščo pustimo toliko časa,
da mej tem fino razvaljamo tiskarsko barvo
na posebni plošči s primernim valjarjem.

§. 10.

Najboljše tiskarsko črnilo ali barva, nalašč
za avtografiški tisk se dobi pri Hugonu
Koch-u, (Druckfarbe für Autographie von H.
Koch, Leipzig-Connewitz.) Za silo je dobra
tudi navadna tiskarska barva ki pa se je
ome le malo djati na valjar, ter kar mogoče

tenko razvaljati po plošči; ta barva je namreč veliko mastnejša, kakor Knochova in zato se rajši razmaza in pokvari podoba. Da pa se popraviti stem, da ji na 150 gramov pridenemo 12 gr. marseljskega mila (t.j. belo, jako terdo milo, se sodo pripravljeno), 15 gr. čistega, najbolj kostrunovega loja in 4 gr. čistega voska, kar vsako posebej stopimo, potem skupaj denemo in dobro mešaje pretopimo. —

Plošča, na kateri razvaljamo tiskarsko barvo, bodi $\frac{1}{2}$ kvadratnega metra velika mramorna ploštev, enakomerno politana, z persta debela in vložena v primeren obod, da se ne ubije. Zadostuje pa tudi enakovelikva plošča iz tankega cinka, ki jo lepo gladko nabijemo na desko ter osnažimo oksida, stem da jo odlegnemo s finim peskom.

§ 41.

Za razvaljanje tiskarske barve rabimo mehak valjar, ki se dobi pri H. Knochu v Leipzigu za 10 kron, ali tudi po litografskih zavodih za primerno ceno. Priredimo si ga pa tudi sami; namreč navaden lesen valjar, 50-55 cm dolg, 5-7 cm v premeru šebel, ovijemo dva perata na debelo, gladko sè suknjem, pa tako,

da ima na poveršju v suknju po dolgem 7 cm globoko in primerno toliko široko jamico. Tako posuknjeni valjar oblečemo v serufjevo kožo, po dolgem na šivalnem stroju sešito, pa tako, da moremo rob spraviti v jamico. Korina mesna stran bodi vrn obervljena. Kosmacino opalimo parljivo na sveči. Potem denemo nekoliko tiskarske barve na kamen in jo razvaljamo z novim valjarjem, sedaj ne še zato, da bi jo prenesli na avtografijo, ampak da pocernimo valjar, pri tem bodo korine kocine, če se niso bile zadosti opaljene, vzdigni, le se po konci, na kar jih nad svečo v novič opalimo. Tako opaljen valjar napojimo, pa ne, da bi teklo od njega, z navadnim redkim firnešem in ga pustimo nekaj dni viseti za ročaja, da se firneš v kožo in suknjo vleče in se valjar ohlani mehke. Ročajema nare, dino ročavici iz usenja, v katerih se gladke, je vertita, kakor v goli roki. Razum se, da je treba vse to, kar smo povedali o kamenu in valjarju storiti in pripraviti prej, posebno pa je treba valjar že prej večkrat dobro zvaljati v tiskarski barvi na kamenu, da se na usenju črnaše vse luknjice, sploh valjar

napoji in prevleče stenko skorjo tiskarske barve. Tako obdelanega tudi ne smemo potem pustiti ležati na kamenu, če ga več dni ne rabimo, ampak treba ga je v kakšni škatlji obesiti za ročaja in pokriti, takisto tudi kamen, da se ne prašita.

Barvo, ki smo jo rabili za počernenje novega valjarja, je treba postergati s kamena, ker ni za tisk: najprej se to naredi z motorim čr, ganjem in cunj, ali pa s terpentinovim oljem. Sploh je treba kamen in valjar večkrat osnčiti, posebno, kadar je že preveč suhe barve na njima, ki se hemično razkroja in tako pokvarjena rada povzroča pri tiskanju madeže.

§ 12.

Cinkovo ploščo tedaj smo prevlekli z arabskim gumijem, oksidamin z fosforovo kislino.

Ždaj vramemo za ležnik velikosti tiskarskega črnila ali barve in jo se še obdelanim valjarjem dobro razvaljamo po kamenu. Nato namočimo snarvo, majhno gobico v vodo, jo dobro ožmemo in vlijemo nanjo par kapljic gumija, jo mej peroti premečkamo, da se gumi razdeli po vsej gobi. Ž njo potem pote, gremo parkrat po kamenu, da se nabere

nanjo nekoliko, ne preveč, barve.
 Na cinkovi plošči se mej tem še ni smel posu-
 siti gumi; ob robih avtografije sedaj nala-
 hko podergnemo s to počrnjeno gobico, da
 se prime tudi barve nekoliko gumija in
 potem precej računemo na lahko z gobico čer-
 niti avtografijo, vedno pa reči pri tem, da
 se nam gumi na plošči ne posuši; dobro
 je v ta namen partije na plošči, ki jih rav-
 no črnimo, sprosti masati z ono gobo, napa-
 jeno z fosforo-kislino gumijem.

Ko počrnjena gobica neče več dajati barve
 od sebe, jo zopet potegnemo partikat po
 kamenu, in po robu plošče, ter potem na
 daljšjemo počrnjevanje.

Čudi se pri tem, da se nam plošča zbar-
 vo razmaže tudi tam, kjer ni treba: te madeže
 odpravimo, ako se zna, suho, mokro, pa terdo
 orčeto gobo ploščo tam zdergnemo, ali pa opra-
 skamo z nožem, ostriškim črtalom za tablice,
 ali tudi emijemo s kapljico terpentinovnega
 olja, to pa le tedaj, če smo avtografijo za-
 dosti dolgo časa pustili na plošči, da se je
 pod črtami mogel razviti dovolj terden
 oleomargarin cinkov oksid. Ako pa je bila

15

avtografija še mlada, bi jo s terpentinom
obrisali brez sledu in pokvarili.

Tako ali drugače smazane kraje na plošči
moramo zopet prevleči s fosforokislino gu-
mijem, najboljše ob enem celo ploščo.

§ 13.

Avtografija je počernjena; s poveševalnim
steklom se prepričamo, če je kaj pomanjkljivi-
vega, kar popravimo. Nato celo ploščo
skrbno umijemo v čisti vodi in toliko
posušimo z gobo, da je le še za spoznanje
mokra.

Sedaj, ali pa sploh še prej, preden smo jo
prevlekli z gumijem, kar je še boljše, si raznamu-
jemo na plošči s svinčnikom, kam bomo po-
lagali papir za kopiranje. Ravnanje se po tem
znamenu položímo na ploščo papir, jo dene-
mo med oba klejerna kosa (pappe), ter vtaknemo
med valjarja v stiskalni stroj; valjarjema da-
mo z vijakom prav slab pritisk, ki ga pozneje
lahko povečamo, ako bi bil prej pre slab, —
zavrtimo precej hitro vreten (kurbel) in pre-
vozimo enkrat ploščo skoti valjarja.

Prvi odtisec je narejen. Kopija je morebiti
nejasna, črte predebele; to pa nič ne de;

poopstrimo jih stem, da jih precej krepko, vendar ne premočno podergnemo & ono počernje, no gobico in stem barvo, ki se je razlekla sprotex pod pritiskom stroja, spravimo nanje naraj. Če se je gobica med tem že preveč posu, sila in mare, jo v vodi namočimo in terdo vrnemo.

Boljši bo sedaj drugi odtis.

Ko smo na omenjeni način pooprstili pote, re na avtografiji, si pripravimo za pol korarca čiste vode; tej prilijemo dve do tri žlice fosfo, rotislega gumija mlečne gostote, ki smo ga do sedaj rabili; namočimo v to vodo snažno gobo, jo dobro ožmemo, da je le še malo mokrotna ter č njjo potegnemo enakomerno in hitro na vse strani po cinkovi plošči.

Nato naglo povaljamo s tiskarskim, mehkim valjarjem po kamenu, ter potem č njim prenese, mo barvo na avtografijo, stem da počasi valja, mo parkrat & lahkim pritiskom po plošči.

Počajev pri tem ne smemo kerčevito držati v pesteh, ampak imejmo dlan odprto, perste stegnjene, ter tako primerno pritiskajmo na ročaji, saj valjar rad teče. (Po kamenu je treba hitro valjati, po plošči pa počasi,

ker s hitrostjo se barva polira na valjar, s počasno,
stoj pa oddaja rjega na ploščo. ¹⁷)

Autografija je sedaj zopet počrnjena: nato
denemo papir nanjo in jo potegnemo skozi stroj.
Drugi odtis je gotovo boljši, če pa še ni, pono-
vimo poostrenje, kakor zgoraj; na kar zopet
gumiramo, počrnimo z valjarjem i. t. d., kakor
prej.

Žgodi se, da se račno po plošči karate drobne
črne pike: to je znamenje, da je bila plošča
presuha; z mokrotno gobo se dajo brez sledu
zbrisati, ne da bi pri tem kaj tarpela avto-
grafija; da, še dobro je včasih tako zama-
zati podobo, posebno, koder so odtisi preble-
di. Ko smo jo očistili z mokrotno gobo, do-
bimo boljše odtise.

Včasih se račne avtografija sama nekam
mazati: kriva je tema prehuda, premočna
barva na kamenu: popraviti se da ta nede-
statek najbolj s tem, da pustimo barvo nekaj
ur na zraku, zraven jo večkrat krepko
prevajamo, da pospešimo izhlapevanje preo-
bilnega olja v njej. —

Ako je barva presuha, kar spoznamo, ako nam
valjar nič gladkoteči in so odtisi blede,

treba jo je omehčati s 3-4 kapljicami finoja in dobro prevažati.

Ako je en odtis precej masten, rajej prede, bel, tedaj naredimo drugega, ne da bi ga bilo treba prej posebej počerniti: da, celo dobro je, včasih po dva odtisniti, da se nam avtografi, ja ne prevzame barve in ne razmaže ali raz, leze v stroju.

Včasih opazimo, da so odtisi sicer natančni, papir pa je dobil vmasane lise in maroge:

Krivo je, ker smo rabili pregost gumi, ali pa, ker je goba že vmasana; pomagamo ji, da gumi razredčimo, oziroma gobo dobro speremo v čisti vodi. Želo vmasano, z barvo prepojeno najljepš očistimo v terpentinovom olju, ali v sodi, v vodi ratlopljeni, v luzu, ali tudi v rajfnici, mereli; še boljše gorki; potem pa splaknemo v vodi, ki smo ji prilili nekoliko salpetrove kisline, ter slednjič operemo v čisti vodi.

§ 14.

Ako več ko en dan ne mislimo nadaljevati odtiskovanja (kopiranja), moramo celo ploščo prevleči z gumijem, kakor že rečeno, da se nam barva prevec ne posuši in ne odlusči.

Pred nadaljšo uporabo je ta gumi ¹⁹seveda treba
copet doli smiti s čisto vodo.

Pri odtiskovanju se je treba varovati hudega
pritiska v stroju. Slabši ko je, pa vendar za,
dostni, boljši bodo odtisi in več jih bo mogoče
narediti. Vendar tudi to ima svojo mejo,
100-150 dobrih odtisov pa nam daje avtografija,
ako smo jo dobro priredili. Število se da
povečati, ako ploščo, potem ko se je na njej
posušila avtografija, in smo jo z gobico
z črnočrnilom, potem pa sprali s ploščo
gumi, položimo za 1-2 minuti v vodo,
ki smo ji na 100 delov prišli 1-3 de-
le salpetrove kisline. Količina kisline se
ravna po finosti avtografije; finejše ko
so njene črte, manj sme biti kisline, ker
je nevarna tankim črtam.

S kislino preparirano avtografijo smemo
celo smiti s terpentinovim oljem s ploščo,
če se nam je morebiti tako zamarala, da
jo z mokrošno gobo ne moremo več osušiti.
Avtografsko črnilo in tistarska barva sicer
epineta, ostane pa vendar na plošči podobna
avtografije v oleomargarini-cinkovem oksidu.
Ko je shlapelo terpentins olje, vlijemo

20 ploščo v čisti vodi, jo posušimo, gumiramo, počernimo z valjarjem in nadeľujemo odtisko vanje.

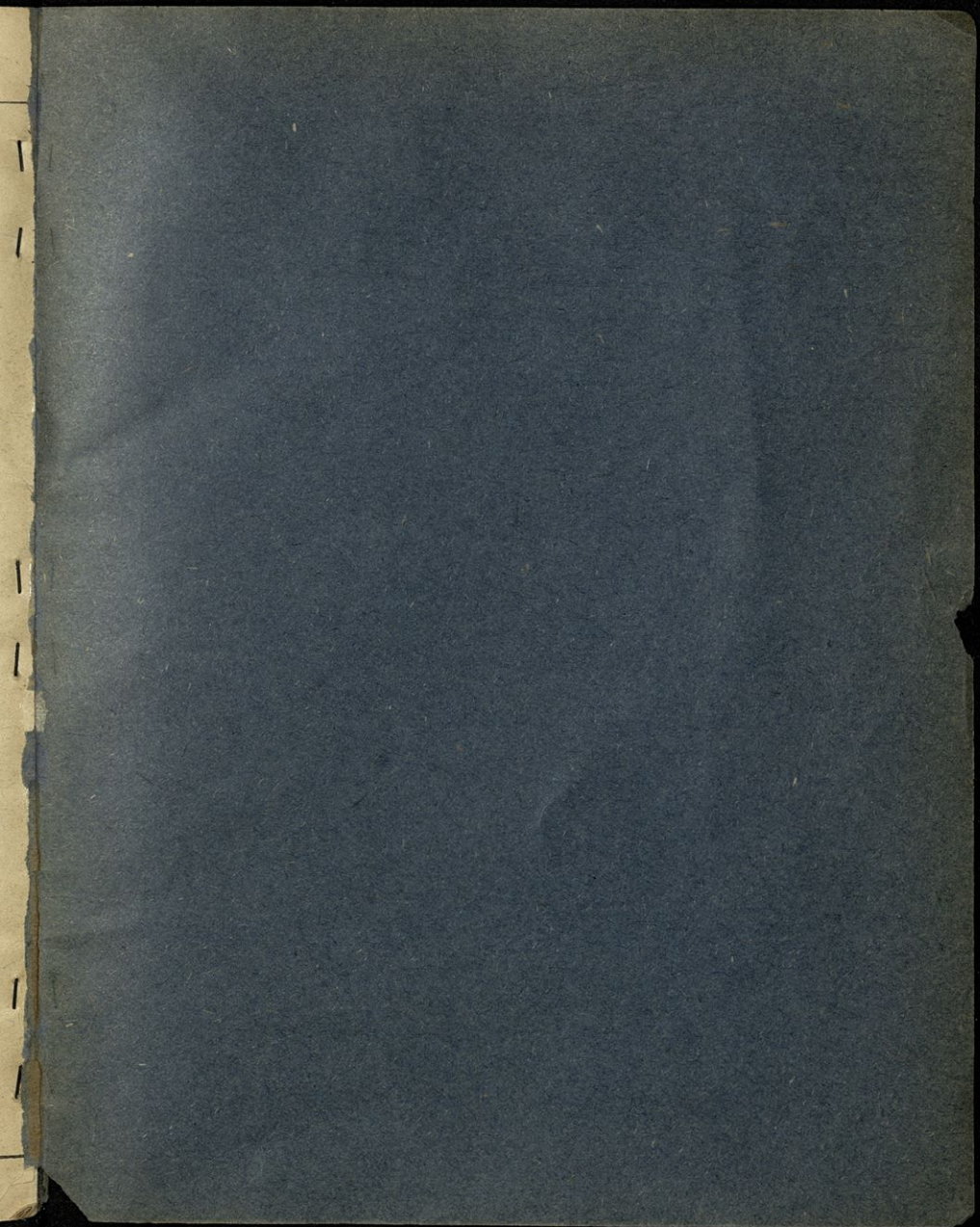
§ 15.

Ako ne mislimo več rabiti avtografije na plošči, najprevo sterpentinovim oljem zmijemo barvo črte, potem pa ploščo zdergnemo s pomočjo smirgelj-novega praahu fine verste, pomešča nega z „Wienerkalk“-om in metko suhajočo curijo. slednjič ploščo še ogladimo s finim smirgelj-papirjem, jo dobro obrišemo s čedno nemasno curijo, zavijemo v snažen papir in spravimo na suh kraj. Vsekako pa jo je pred rabo treba znova osnažiti na enak način.

Preporočila vredna dela o cinkografiji:
„Weishaupt, das Gesamtgebiet des Stein-
druckes, mit Atlas.“ Stane okoli 11 kron.
„Toffel, Handbuch der Chemigraphie“.
Stane okoli 3 kron.

Verlag Hartleben, Wien.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJARNICA

GS

458 518

201921309

COBISS 0